



Sygn. akt III CNP 19/10

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 marca 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jacek Gudowski (przewodniczący)

SSN Dariusz Dończyk

SSN Barbara Myszka (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi Spółdzielni Mieszkaniowej Pracowników Akademii Medycznej
i Jednostek Podległych „E.” w K.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku

Sądu Okręgowego w K.

z dnia 22 maja 2009 r., wydanego w sprawie

z powództwa E. B.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej Pracowników Akademii Medycznej

i Jednostek Podległych „E.” w K.

o ustalenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 18 marca 2011 r.,

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 3 grudnia 2008 r. Sąd Rejonowy w K. oddalił powództwo E. B., skierowane przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej Pracowników Akademii Medycznej i Jednostek Podległych „E.” w K., o ustalenie, że przynależnością do lokalu mieszkalnego nr 10 położonego w budynku przy ul. M. 39 w K. jest piwnica o powierzchni 14,25 m², oznaczona na planie inwentaryzacji architektoniczno – budowlanej, sporządzonej przez mgr inż. K. K., A. W. i R. K., jako pomieszczenie techniczne nr 0.7.

Sąd Rejonowy ustalił, że w wykonaniu umowy zawartej w 1995 roku pozwana wybudowała dla powódki lokal mieszkalny o pow. 65,70 m² położony w budynku przy ul. M. 39 w K., a powódka sfinansowała jego budowę. W dniu 16 stycznia 1997 r. pozwana wydała powódce lokal mieszkalny bez piwnicy. W klatce schodowej, w której mieścił się lokal powódki, było wówczas 9 piwnic, w tym 8 zajętych na potrzeby mieszkańców, a 9 – ta na potrzeby administratora. Piwnice były samodzielnie zajmowane przez właścicieli lokali, czemu pozwana się nie sprzeciwiała.

W pierwszym kwartale 1999 r. pozwana, na skutek interwencji powódki, urządziła dla niej pomieszczenie o pow. 5,23 m² wygospodarowane z części korytarza piwnicznego pod schodami. Powódka zajęła je, ale w dalszym ciągu zwracała się do zarządu Spółdzielni o przydzielenie jako należnej jej piwnicy pomieszczenia o pow. 14,25 m² zajmowanego przez administratora. W 1999 r., na zlecenie pozwanej, mgr inż. K. K., A. W. i R. K., przeprowadzili inwentaryzację powykonawczą lokali mieszkalnych wraz z przynależnymi piwnicami, w której wskazali, że przynależnością do lokalu powódki jest piwnica o pow. 5,23 m², natomiast pomieszczenie zajmowane przez administratora określili jako pomieszczenie techniczne nr 0.7. W czerwcu 1999 r., kiedy administrator zwolnił pomieszczenie o pow. 14,25 m², powódka zajęła je, pozostawiając pomieszczenie o pow. 5,23 m² do dyspozycji pozwanej.

W dniu 20 kwietnia 2006 r. zarząd pozwanej podjął uchwałę w sprawie określenia przedmiotu odrębnej własności lokali, w której jako pomieszczenie

przynależne do lokalu powódki wskazał piwnicę o pow. 5,23 m². Powódka wytoczyła powództwo o stwierdzenie nieważności tej uchwały, jednak wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 5 kwietnia 2007 r. zostało ono oddalone.

Sąd Rejonowy stanął na stanowisku, że powódka nie wykazała uprawnień do pomieszczenia technicznego nr 0.7. i w związku z tym powództwo oddalił.

Na skutek apelacji powódki, Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 22 maja 2009 r. zmienił wyrok Sądu Rejonowego i ustalił, że przynależnością do lokalu mieszkalnego nr 10 położonego w budynku przy ul. M. 39 w K. jest piwnica o pow. 14,25 m², oznaczona na planie inwentaryzacji architektoniczno – budowlanej, sporządzonej przez mgr inż. K. K., A. W. i R. K. jako pomieszczenie techniczne nr 0.7.

Sąd Okręgowy uznał, iż punktem wyjścia do oceny zasadności powództwa powinny być okoliczności bezsporne między stronami, a wśród nich te, że przynależnością do lokalu mieszkalnego powódki, ujawnioną w prowadzonej dla niego księdze wieczystej jest piwnica, że w dniu wydania powódce lokalu mieszkalnego, którego budowę sama sfinansowała w klatce schodowej znajdowało się 9 pomieszczeń piwnicznych, w tym 8 zajętych na potrzeby mieszkańców, a jedno wykorzystywane przez pozwaną, oraz że właściciele lokali zajmowali piwnice samodzielnie. Tymczasem, z protokołu zebrania rady nadzorczej z dnia 24 lipca 1995 r. wynikało, że w Spółdzielni obowiązywał regulamin określający zasady przydziału piwnic. Pomieszczenie o pow. 5,23 m², które pozwana uznała za przynależność do lokalu mieszkalnego powódki, przynależnością tą być nie mogło, gdyż fizycznie powstało dopiero w 1999 r., kiedy na zlecenie pozwanej zaadaptowano część korytarza piwnicznego z rurami kanalizacyjnymi. Piwnice były przydzielane przez pozwaną Spółdzielnię do konkretnych lokali mieszkalnych dopiero w chwili ich przekazywania właścicielom, po czym właściciele lokali sami wybierali niezajęte piwnice lub zajmowali piwnice wskazane im przez pozwaną.

Zajmując w 1999 r. pomieszczenie zwolnione przez administratora powódka opróżniła równocześnie pomieszczenie o pow. 5,23 m² i klucze od niego przekazała pracownikowi pozwanej. Zajęcie tego pomieszczenia korespondowało z pismem powódki z dnia 15 maja 1999 r., w którym zwracała się do pozwanej o ostateczne

rozwiązanie sprawy piwnicy. W dniu 24 maja 1999 r. pozwana poczyniła na tym piśmie adnotację o skierowaniu go do realizacji przez zarząd Spółdzielni. Zdarzenie to zbiegło się w czasie z opróżnieniem pomieszczenia przez administratora i przekazaniem firmie sprzątającej pomieszczenia o pow. 5,23 m², zwolnionego przez powódkę. Od 1999 r. powódka w sposób niezakłócony korzysta z piwnicy o pow. 14,25 m², gdyż pozwana nie podejmowała żadnych czynności, zmierzających do odzyskania tego pomieszczenia. W tej sytuacji – stwierdził Sąd Okręgowy – należy przyjąć, że w drodze czynności faktycznej przedmiotowa piwnica została powódce przez pozwaną wydana.

W dniu 18 stycznia 2010 r. Spółdzielnia Mieszkaniowa Pracowników Akademii Medycznej i Jednostek Podległych „E.” w K. wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 22 maja 2009 r., zarzucając, że jest on sprzeczny z przepisami: art. 2, 21, 64 ust. 2, 87 ust. 1 i 178 ust. 1 Konstytucji, art. 6 k.c., art. 42 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (jedn. tekst: Dz.U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1116 ze zm. – dalej: „u.s.m.”), art. 42 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz.U., Nr 30, poz. 210 ze zm.; Dz.U. z 1995 r. Nr 54, poz. 288 ze zm. i Dz.U. z 2003 r. Nr 188, poz. 1846 ze zm. – dalej: „Pr. spółdz.”) w związku z art. 1 ust. 7 u.s.m., art. 213 § 3 Pr. spółdz. oraz z art. 49, 189, 231, 328 § 2, 329, 365 § 1, 385 i 386 k.p.c.

Skarżąca podniosła, że wzruszenie prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, gdyż ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia, wynoszącą 5 000 zł, w sprawie nie przysługuje skarga kasacyjna. Nie zachodzą też określone w art. 401, 401¹ i 403 k.p.c. podstawy wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem. Wyrok ten natomiast wyrządza Spółdzielni szkodę, której wysokość stanowi wartość piwnicy o pow. 14,25 m², oznaczonej na planie inwentaryzacji architektoniczno – budowlanej, sporządzonej przez mgr inż. K. K., A. W. i R. K. jako pomieszczenie nr 0.7.

E. B. wniosła o odrzucenie skargi jako niespełniającej wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. ewentualnie o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania lub o jej oddalenie.

Prokurator Generalny – zajmując stanowisko co do skargi Spółdzielni Mieszkaniowej Pracowników Akademii Medycznej i Jednostek Podległych „E.” w K. – wyraził pogląd, że skarga powinna być odrzucona, ponieważ nie spełnia wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424⁵ § 1 k.p.c., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku powinna zawierać – obok oznaczenia wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części, przytoczenia jej podstaw oraz ich uzasadnienia, wskazania przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny, wykazania, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, a ponadto – gdy skargę wniesiono, stosując art. 424¹ § 2 – że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi, oraz wniosku o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem – uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy. Wszystkie przytoczone wymagania należą do wymagań konstrukcyjnych skargi, co oznacza, że braki w zakresie tych wymagań nie podlegają uzupełnieniu, a dotknięta nimi skarga podlega odrzuceniu na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.

Szkoda jest przesłanką dopuszczalności skargi, zgodnie bowiem z art. 424¹ § 1 k.p.c., można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Innymi słowy, jeżeli szkoda nie wystąpiła albo wystąpiła z innej przyczyny niż „przez wydanie” zaskarżonego wyroku, skarga jest niedopuszczalna i podlega odrzuceniu. Z tej właśnie przyczyny do wymagań konstrukcyjnych skargi należy uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy.

Sąd Najwyższy niejednokrotnie wyjaśniał w swoich orzeczeniach, na czym polega obowiązek uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody. Przykładowo, w postanowieniu z 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, wskazał, że spełnienie wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. polega na złożeniu przez skarżącego w skardze oświadczenia, że szkoda wystąpiła – ze wskazaniem jej rodzaju i rozmiaru – oraz uwiarygodnienie tego oświadczenia. W tym celu, w związku z treścią art. 243 k.p.c., skarżący może powoływać i przedstawiać zarówno dowody, w tym tzw. dowody niedające pewności, jak i inne środki, nieuznawane przez kodeks za dowody (np. pisemne oświadczenia, surogaty dokumentów, tzw. opinie prywatne itp. (zob. OSNC 2006, nr 1, poz. 17)). Z kolei w postanowieniu z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, Sąd Najwyższy wyjaśnił, że uprawdopodobnienie szkody polega na przedstawieniu wyodrębnionego wywodu wskazującego, że szkoda została wyrządzona oraz określającego czas jej powstania, postać i związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia niezgodnego z prawem (zob. OSNC 2006, nr 7-8, poz. 141). Nie jest natomiast spełnieniem omawianego wymagania wskazanie jedynie na możliwość wystąpienia szkody w przyszłości, gdyż szkoda uzasadniająca wniesienie skargi o stwierdzenie niezgodności prawomocnego wyroku z prawem powinna powstać po wydaniu zaskarżonego wyroku, a przed wniesieniem skargi. Nie jest też równoznaczne z uprawdopodobnieniem wyrządzonej szkody wskazanie w skardze wartości przedmiotu zaskarżenia (zob. też postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2006 r., II CPN 13/05, OSNC 2006, nr 6, poz. 110, z dnia 23 marca 2006 r., IV CNP 23/06, nie publ., z dnia 2 sierpnia 2006 r., I BP 2/06, nie publ., z dnia 21 grudnia 2006 r., III CNP 57/06, nie publ., z dnia 30 września 2008 r., II CNP 76/08, nie publ., z dnia 3 grudnia 2009 r., III CNP 48/09, nie publ., z dnia 7 kwietnia 2010 r., II BP 15/09, nie publ. i z dnia 17 sierpnia 2010 r., I CNP 35/10, nie publ.).

Skarżąca ograniczyła się do stwierdzenia, że została jej wyrządzona konkretna szkoda majątkowa w rozumieniu art. 424¹ § 1 k.p.c., której wysokość stanowi wartość przyznanej powódce piwnicy o pow. 14,25 m², oznaczonej na planie inwentaryzacji architektoniczno – budowlanej, sporządzonej przez mgr inż. K. K., A. W. i R. K., jako pomieszczenie techniczne nr 0.7. Konstatacja ta nie może

być uznana za spełnienie wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. Uszło bowiem uwagi skarżącej, że nie podjęła nawet próby wykazania, z jakich przyczyn – w sytuacji, w której właścicielom pozostałych lokali mieszkalnych znajdujących się w tej samej klatce schodowej zostały przydzielone piwnice – przydzielenie pomieszczenia piwnicznego powódce, będącej również właścicielką lokalu mieszkalnego, miałyby wyrządzać Spółdzielni szkodę majątkową.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. odrzucił skargę.